

DYMITR WESOŁOWSKI

1. Dane osobiste (imię, nazwisko, stopień, wiek, zawód i stan cywilny):

Kpr. Dymitr Wesołowski, 39 lat, kowal-ślusarz, żonaty.

2. Data i okoliczności zaareztowania:

Wzięty do niewoli 17 września 1939 r. w Mikulińcach k. Tarnopola.

3. Nazwa obozu, więzienia lub miejsca przymusowych prac:

Pierwszy obóz jeńców – Kamieniec Podolski, następne: Kozielszczyzna, Inhulec, Krzywy Róg, Korzec, Hołyczówka, Antopol, Równe, Proskurów [Płoskirów], Jarmolińce. W Starobielsku przebywałem do zwolnienia.

4. Opis obozu, więzienia:

W obozie jeńców Krzywy Róg warunki mieszkaniowe i higieniczne były na ogół dobre. Natomiast w innych obozach (wymienionych wyżej) spało się na mokrej ziemi w namiotach.

5. Skład więźniów, jeńców, zesłańców:

Przeważająca większość to Polacy, jeńcy wojenni. Morale na ogół dobre, wzajemna pomoc – dla tych, którzy nie mogli pracować, zbierano pieniądze na wyżywienie.

6. Życie w obozie, więzieniu:

Pobudka o godz. 5.00, zależnie od rodzaju pracy wychodzono o 6.00 lub wcześniej. Początkowo pracowano siedem godzin na dobę, kilka miesięcy przed wybuchem wojny z Niemcami nawet po 12 i więcej. Wynagrodzenie dla fachowców „możliwe”. Ubranie własne, gdy się zdarło, dawali nowe. Rozrywek kulturalnych – oprócz kina i świetlicy rosyjskiej – nie było.

7. Stosunek władz NKWD do Polaków:

Wyższe władze NKWD odnosiły się do Polaków bardzo grzecznie, natomiast niżsi funkcjonariusze stosowali różne metody: bili itp. Osobiście tortur żadnych nie doznałem,

karany przez władze NKWD w ogóle nie byłem. W propagandzie swej twierdzili, że Polski już nie będzie, że nie należy myśleć nawet o powrocie do kraju.

8. Pomoc lekarska, szpitale, śmiertelność:

Pomoc lekarska była na ogół dobra (lekarze polscy). W szpitalu nie byłem. Śmiertelność mała, jedynie wypadki przy pracy (kopalnia rudy żelaznej).

9. Czy i jaka była łączność z krajem i rodzinami?

Łączność z rodziną utrzymywałem bez przerwy aż do wojny z Niemcami.

10. Kiedy został zwolniony i w jaki sposób dostał się do armii?

Zwolniony zostałem natychmiast po zawarciu umowy polskiego rządu z ZSRR. Z całym obozem byłych jeńców odesłano nas do Tocka [Tockoje], gdzie otrzymałem przydział do 6 Dywizji Piechoty.